

MEHMED RİF'AT EFENDİ'NİN RİSÂLE-İ TÂC-I KÂDİRİYYE'Sİ

Mehmet Sait MERMUTLU¹

ÖZ

Dervişlere has kıyafetlerden olan tâç, şeyhler tarafından her tarikatın mensuplarına kendine mahsus merasimle giydirilirdi. Tıpkı hırka gibi, maksat iyi huyların müride intikali idi. Muhtelif terklerden yapılan taçlar aynı zamanda muhtelif renk ve şekillerde amamelerle sarılırdı. Makalemize konu olan Mehmed Rif'at Efendi'nin risâlesi de **Kâdirî** taçlarını konu almakta olup tâçların ortaya çıkışı ve çeşitleri hakkında bilgiler içermektedir. Hemen hemen bütün tâcnâmelerin ortak konusunu oluşturan mevzular söz konusu risâlede de işlenmiştir. Müellif, Hakikat âleminde tâcın ilk önce kimlerin kullandığını, terklerinin sayısı ve çuha renkleri hakkında bilgiler verdikten sonra herbir terkin farklı bir şeye işaret edip değişik tarikatlarda kullanımlarını anlatır. Bunun yanında pul veya gül² tabir olunan tarikat mührü hakkında da bilgi verilirken, mühürlerin çeşitlerinden ve onların neye işaret ettiklerinden söz etmiştir.³

Yaptığımız araştırmalarda müellif hakkında maalesef yeterince bilgiye ulaşamadık. Ancak gerek yazdığı gerek istinsah ettiği ya da tercemesini yaptığı pek çok eseri kütüphanelerde bulunan Mehmed Rif'at Efendi bir hizmet adamı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın sonunda mukayese ettiğimiz iki nüshanın tam metni verilmiştir.

MEHMED RIFAT EFFENDİ'S TREATISE ABOUT *TĀJ-I KADİRİYYE* (*Dignity Tāj*)

ABSTRACT

The *Tāj* was a part of unique attire of Dervish and it was put on to the followers of each sect by the sheikh with a special ceremony. Same as the dervish's cloak, the purpose

¹ Yrd. Doç. Dr., Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, msaitmermutlu@hotmail.com

²Bak. Pakalın, *a.g.e.*, C.1, s. 683; ayrıca bak. "Gül, Kâdiri tabirlerindedir. Kâdiri tarikatı alameti olarak arakiyyenin tepesine çuhadan dairevî parçanın adıdır. Yeni intisap eden dervişe ilk önce bu arakiye giydirilirdi. Çeşitli isimleri vardır. Genellikle bir daire on sekize ayrılarak altışar altışar iplikte birbirlerine birleştirilerek dikilir"(Cemal Kurnaz, "*Gül*", DİA, C.14, İstanbul 1996, ss.219-222'ten naklen)

³ Mehmet Rif'at, *Risâle-i Tâciyyetü'l- Kâdiriyye*, Galata Mevlevîhanesi Müzesi Kütüphanesi, nr. 27/1, vr. 32b-39a

was the transition of the good morals to its followers. The *Tāj* was made of various *terks* and also wrapped with turbans (*amamah*) in different colors and shapes. This article is based on treatise of Mehmed Rifat Effendi which provides information about *Kādirî Tājs*, their first occurrence and types. The mutual subjects of almost all the *Tājnāmes* were included in this treatise. The author gives information about who used the *Taj* first in the World of Truth, number of *terks* and colour of their baize and then tells that every *terk* indicates different matter and provide information about their usage in different sects. Furthermore, the information was given about the sect seals, which is also called stamp or rose, and their types and indications.

Unfortunately, we could not reach enough information about the author during our research. However, Mehmed Rifat Effendi appears as a duty man who wrote, copied or translated many treatises which can be found in the libraries. In the end of our study, we present the full texts of the two different transcripts which we compared.

GİRİŞ

H.VI/XII. yüzyıldan sonra tarikatların oluşması ve yaygınlaşması ile birçok konu tekke kültürünün bir parçası hâline geldi. Dervişlere has mekânlar, kıyafetler, tavırlar ifade tarzları ortaya çıktı. Kıyafetle ilgili iki terim adeta bu hayatla özdeşleşti: Taç ve hırka. Sembolik manaları üzerinde durulan bu konuda müstakil eserler kaleme alınmıştır⁴.

Sûfiler “tarikatın şeriati” denilen âdâb ve erkâna dair kaleme aldıkları “hurde-i tarîk”, “mi’yâr-ı tarîk” ve “tarîkatnâme” türü eserlerde, tarikat fiilleri ve mükellefiyatı hakkında bilgiler verdikleri gibi, bu fiillerin tatbikinde kullanılan kisve, alet ve edevat ile bunların sembolik hususiyetlerine dair bilgilendirmede bulunmak için müstakil bölümler de açmışlardır. Bu yazı türünün yanı sıra sadece sûfî kisvesine mahsus olmak üzere kisvelerin zâhirî keyfiyeti ve bâtınî-remzî sırları hakkında müstakil bir telif türü de ortaya konmuştur. Kadim dönemde giyim kuşam açısından sosyal bir grubu diğerlerinden ayıran en mümeyyiz zâhirî gösterge genelde “tâc” terimiyle karşılanan başlık cinsi olduğu için, özellikle Osmanlı mutasavvıfları bu teliflerine “tâcnâme” veya “risâle-i tâc” gibi isimler vermişlerdir (Abdullah Salâhaddîn-i Uşşakî’nin-Cevâhir-i Tâc-ı Hilâfet Risâlesi; Müstakimzâde’nin-Risâle-i Tâciyye’si; Şeyh Mahmud b. Nefes eş-Şabânî’nin-Risâle-i Tâciyye fî tarîküs’s-sufiyyeti’s-sâfiyyeti’l-Mustafaviyye vb.). Tâcnâmelerde sadece derviş tacı ve kısımları

⁴Mustafa Kara, *Gül Risalesi*, UÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, V/5 [1993], Bursa 1995, s. 11-23

değil, hırka, haydarî, destegül, tennûre, kemer, ridâ, mengüş, tığbende, nefir (sûr), keşkül, cilbend, sofra, teslim taşı, habbe, palheng, taşlı toka, kanberiyeye, asâ, teber, nize, kamarçin, pabuç, seccade, post gibi derviş çeyizini oluşturan bütün giysi ve aletlerle ilgili unsurlara yer verilir.⁵

Taç, şeyhin veya sülûkta belli bir mertebeye ulaşmış dervişin tarikat kıyafeti olarak kullandığı, tarikatına göre farklı şekil ve renklere sahip, yün ya da pamuklu çuhadan mâmul serpuş, külâh, fâhir, kalensüve, kavuk, börk, sikke ve takke türünden başlıkların ortak adıdır.⁶ Tâç, şeyhler tarafından her tarikatın mensuplarına kendine mahsus merasimle giydirilirdi. Belli bir zamandan sonra fark edilmek amacıyla amameli taç giydirilerek taç giymek adet haline gelmiştir. Bazı tarikatlarda taç hırka ile birlikte giydirilirdi. Şeyhin, müridin arkasına bir hırka ya da başka bir şey giydirmekten ve başına bir taç, yahut bir sarık sardirmaktan maksadı ona bütün iyi huyları giydirmektir. Bazı şeylere delalet olmak üzere taca bir, iki, üç, beş, on iki, yirmi sekiz vb. terk yapmışlardır. Tacın muhtelif şekilleri olduğu gibi sarılan amamelerin de renk ve şekilleri vardı. Beyaz, siyah, kırmızı renkte sarıklar vardı. Birkaç türlü tacı olan tarikatlar da vardı.⁷

Osmanlı tâcnâmelerini muhteva olarak üç kısma ayırmak mümkündür. Birinci gruptaki tâcnâme müellifleri eserlerinde tüm tarikatların kisvelerini ele alırken; ikinci gruptaki müellifler sadece kendi tarikat kıyafetlerine ve bunların sembolizmine yer vermişlerdir. Üçüncü gruptaki risâleler ise tarikat tâcının sadece bir unsuruna yoğunlaşır.⁸

Semih Ceylan'ın kategorik tanımına uygun düşecek - müelliflerin sadece kendi tarikat kıyafetleri ve sembollerine yer vermeleri - ikinci grup müellifleri içinde kabul edebileceğimiz ve Kâdirîlik hakkında çok sayıda eser telif, tercüme veyâ istinsâh etmiş olan Mehmed Rif'at Efendi'nin makalemize konu olan "**Risâle-i Tâciyyetü'l-Kâdiriyye**"sinde (**Galata Mevlevîhanesi Müzesi Kütüphanesi'nde nr. 27/1**'de vr. 32-39 ve **Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, Nr. 3262**, vr. 16b-25b) ; Hakikatte Peygamber'e semâdan nazil olup tarikatlarda örnek olan tâc-ı şerif ve hırka-ı latifin, ağırlıklı rivayet olarak altı ya da on iki terk olduğunu, bununla birlikte, terklerinin sayısı bakımından muhtelif rivayetlerin bulunduğunu da ifade eder. Altı terkin altı cihete, yedi terk tâcın seb'a-ı seyyareye, sekiz terk tâcın sekiz cennete ve on iki terkin de on iki imama işaret olduğunu ve

⁵Semih Ceyhan, *Osmanlı Tâcnâme Literatürüne Göre Derviş Tacı ve Abdullah Salâhaddîn-i Uşşâkî'nin Cevâhir-i Tâc-ı Hilâfet Risâlesi*, İslâm Araştırmaları Dergisi, İstanbul 2011. ss.113-172

⁶Ceyhan, a. g. m., s. 118

⁷Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.3, İstanbul 1993, s. 371-372

⁸Ceyhan, a. g. m., s. 116

tâçların terklere göre icâdına, işaretlerine ve çuha renklerine değindikten sonra Kâdirî Tâcî'nin da çuhasının üç renk (beyaz, hazanî ve neftî) olduğunu ifade eder. Eserde yine taç kelimesinin üç harfinin her birinin bir nesneye işareti konu edilir. Pul veya gül olarak adlandırılan tarikat mührü hakkında da bilgi verilirken, çeşitli mühürlere ve işaret ettiklerinden söz eder. Mesela bunlardan bazılarının beyaz üzerine yeşil veya yeşil üzerine beyaz birbiri içinde üç halka olduklarını, halkaların birinin Hazret-i Şeyh'in kutbiyetine ve birinin gavsîyetine diğerinin de ferdiyetine işaret ettiğini söylerken başka bir Kâdirî Mührü ise birbirinden küçük üç pul olarak sıralanır.⁹

Ayşe Hâtun Dergâhı¹⁰ postnişinlerinden Ahmed Şemseddin Efendi¹¹ tarafından 1302/1884 yılında istinsâh edilmiş olan nüsha ile istinsah tarihi ve müstensihî belli olmayan, ancak birinci nüshaya göre daha ayrıntılı olarak kaleme alınmış ikinci nüshayı karşılaştırarak farklılıkları gösterdiğimiz çalışmamızda farklı nüshaları, **kalin** yazı stiliyle ilk nüshadaki metni (Galata Mev. Müz. Ktp.), *italik* yazı stiliyle ikinci nüshadaki metni (Süleymaniye Ktp. Hacı Mahmud Ef.) ve normal yazım stiliyle iki nüshada da aynı olan metni göstermeyi uygun gördük.

MEHMED RİF'AT EFENDİ'NİN HAYATI

Rif'at b. Mustafa Râşid er-Rûmî hakkında mevcut kaynaklar çok da yeterli bir bilgi vermezler bize. Herhangi bir tarih verilmeden, İstanbul'da dünyaya geldiği¹² ve Ahmed Muhtar Efendi (r. 27 Şâban 1298/25 Temmuz 1881) ile Ayşe Sıddıka Bacı'nın (r. 1 Zilhicce 1329/24 Kasım 1911) oğlu olduğu¹³ ifade edilen müellif için, Mehmet Süreyya (ö.1327/1909) *Sicill-i Osmânî*'de "âlim ve muhaddis" diye zikreder ve yaptığı memuriyet hizmetlerinden bahsederken şu notu bize iletir: 1243'te (1827) vazifesinden azledilerek Gelibolu'ya sürülmüş tekrar İstanbul'a dönmüş bilâhare 1248'de (1832-33) Ceride Başkâtibi ve Maliye Mümeyyizi, 1259'da (1843) Sergi Muhasebeciliği ve son vazifesi de 1262'de (1846) Mâlikâne Kalemî Muhasebeciliği olmuştur.¹⁴

⁹ Mehmet Rifat , *a.g.e.* aynı yer.

¹⁰ Dergah hakkında bk. Bilgin Turnalı-Esin Yücel, *İstanbuldaki Bazı Tekkelerin Yerlerine Dair Bir Araştırma*, İstanbul 1981, s.143-144; <http://mustafaesmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/aysehatuntekkesi.html> (17.02.2013)

¹¹ Bu zatla ilgili bilgi için, <http://mustafaesmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/aysehatuntekkesi.html> (17.02.2013)

¹² Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmânî* (haz. Nuri Akbayar), İstanbul Tarih Vakfı Yay., C.5, 1996, 1394; Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyetü'l-ârifin, Esmâu'l-müellifin ve asârü'l-musannifin* (nşr. Kilisli Muallim Rıfat-İbnülemin Mahmud Kemal) Ankara, Millî Eğitim Bakanlığı Yay., C.1, 1951, s.187; Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul C. 1, trz., ss.177-78

¹³ <http://mustafaesmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/mehmedrifat.html> (10.11.2013)

¹⁴ Mehmed Süreyya, *a.g.e.*

Bağdatlı İsmail Paşa (ö.1338/1920) ise *Hediyyetü'l-Ârifîn*'de hadis ilmindeki üstünlüğü ve eserleriyle ilgili bilgiler verirken, Bursalı Mehmed Tahir (ö.1344/1925), Rif'at Efendi'yi âlim şeyhlerden sayarak diğerlerine göre daha ayrıntılı bir şekilde kaleme almış; Hadis ve tasavvuf ile tarihin hâl tercemeleri şubesinde ihtisas sahibi olduğunu söylemiştir.¹⁵ Hafız olduğu anlaşılan müellifimiz için, kaynaklarda “Mehmed Rif'at el-Kâdirî el-Eşrefî”, “Hafız Ahmed Rif'at”, “Rif'at”, “Mehmed Rif'at” ve “Rif'at el-Eşrefî” gibi muhtelif isimler zikredilmiştir.

Adalet Çakır, yaptığı bir çalışmada¹⁶ Rif'at Efendi'nin hayatıyla ilgili bilgi verirken şunları kaydeder: “Müşterek olarak ortaya konulan “âlim” nitelemesi, onun iyi bir eğitim gördüğünü-Arapça ve Farsça'ya vakıf olduğunu- açıklar. İmparatorluğun son yüzyılında yaşamış müellifin, II. Mahmud (1808-1839) ve I. Abdulhamid (1839-1861) dönemlerinde yaşadığı anlaşılmaktadır. *Sicill-i Osmânî*'deki bilgilere göre Osmanlı maliye teşkilatının önemli kalemlerinde görev almış, Kâdiriyye tarikatının Eşrefiyye şubesine intisaplı olan Rif'at Efendi'nin kendi şeyh veya şeyhleri hakkında fikrimiz yoktur. Müellifin vefat tarihini Mehmed Süreyya 1. Rebiülevvel 1269 (13 Aralık 1852) olarak verirken, Bağdatlı İsmail Paşa ve Mehmed Tahir sadece (1269/1852) tarihini zikrederler. Mezar taşındaki tarih ise 12 Rebiülevvel 1269'dur (24 Aralık 1852). Kabri Hekimoğlu Ali Paşa Camii avlusundadır.”¹⁷ Ancak bir başka bilgede, Mehmed Rif'at Efendi'nin 10 Ramazan 1317/12 Ocak (1900) günü İstanbul'da vefat ettiğini ve Kabakulak Hazîresi'ne defnedilip, hazîredeki 9 numaralı mezar taşının ona ait olduğu ifade edilmektedir.¹⁸

ESERLERİ

Kâdiriyye'nin Resmîyye kolu mensuplarıyla yakın ilişkide olduğu ve çok sayıda eser telif, tercüme veya istinsâh etmiş olduğu anlaşılan Rif'at Efendi'nin makalemize konu olan risâlesinden başka pek çok eserinin olduğunu,¹⁹ ancak makalemizin hacmini zorlayacağını düşünerek önemli bir kaçını vermediği uygun gördük:

¹⁵ Bağdatlı İsmail Paşa, *a.g.e.*, C.I, 187; Bursalı Mehmed Tahir, *a.g.e.*, C.I, s.177

¹⁶ Adalet Çakır, Mehmet Rif'at Efendi'nin *Nefhatu'r-Riyâzi'l-Âliyesi*'nde Abdulkadir Geylanî ve Kâdirîlik-I, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)Yay., 2012

¹⁷ Çakır, *a.g.e.*, s.23 (Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyyetü'l-Ârifîn*,C. 1, s.187; Bursalı Mehmed Tahir, *a.g.e.*, C.I, s.177; Mehmed Süreyya, *a.g.e.*, C.5, 1394'ten naklen)

¹⁸ <http://mustafaesmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/mehmedrifat.html> (10.11.2013)

¹⁹ Eserleri hakkında bk. Çakır, *age*, ss. 24-36;

<http://mustafaesmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/mehmedrifat.html> (10.11.2013)

1. *Nefhatü'r riyâzi'l âliye fî beyâni tarîkati'l Kâdiriyye* (Millet Ktp., Ali Emirî Efendi, Şer'iyye, nr. 1127)
2. *Tercüme-i Risâle-i Esmâü's- Sülûki'l-Kâdiriyye* (Süleymaniye Ktp.,Hacı Mahmud Efendi, nr. 3263)
4. *Risâle-i Sülûk-i Kâdiriyye-i Eşrefiyye* (Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi, nr. 3263, vr. 26a-29b)
5. *Abdülhak Dehlevî'nin Cezzâbü'l-Kulûb tercümesi* (Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi, nr. 3263, vr. 43a-62b)
6. *Tercüme-i Risâletü tuhfeti'd-devhateyn fî beyâni ittihâdi't tarîkayn* (Süleymaniye Ktp.,Hacı Mahmud Efendi, nr. 3263, vr. 63b-76a)
7. *Tercüme-i Risâle-i Ebû Saîd-i Ebi'l-Hayr* (Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Ktp., nr. 4, vr. 3a-15a)
8. *Tercüme-i Risâle-i Kutbü'l-Ârifîn eş-Şeyh es-Seyyid Sâfi-i Sâdık* (Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Ktp., nr. 4, vr. 15a-20b)

RİSÂLE-İ TÂCİYYETÜ'L -KÂDİRİYYE (RİSÂLE-İ TÂCİYYE)

Hamd u senâ-yı bi-hadd ol âferînde-i ins [ü] cân ve nighdârende-i kevn [ü] mekân tenezzehet zâtuhu 'ani's-şebîh-i ve'n-noksan hazretine mahsusdur ki vahdet-i zât-ı ecellü'l a'lâsında münderric olan kemâlât-ı ilâhiyyesin hakikat-ı Muhammediyye sebebiyle 'âlem-i gaybu'l-gaybden vücuda getürdi. Ve salatu ve selâm-i lâ yu'add ebu'l ervâh olan ser-tâcu'l-enbiyâya olsun ki on sekiz bin 'âlem anın hürmetine halk olundu. Ve âl u ashab-ı kirâmı üzerlerine olsun ki anlar da Hazret-i Hakk'a sâlik olanlara delîl ü rehber oldu. Emma ba'd tarîkat-ı 'aliyye-i Kâdiriyye'den feyz-i ahz eden ba'zı meşâyih-i **kâmilin** 'alâ tarîki'l-ictihâd herbir gûna tâc telbîs etmeleriyle herbiri kimin îcâd ve ihtira'ı olduğu ma'lum olmak için bu kalîlu'l- bidâ'a ve kesîru'l-idâ'a bende-i ehl-i 'ilm-i ma'rifet Muhammed Rif'at işbu risâlenin tahlîl ü tastîrine mübâşeret eyleyüb be-'inâyeti'l-Meliki'l-Mennân az zamanda itmâmı müyesser ve mukadder olmakla Risâle-i Tâciyye deyü nâm nihâde olundu. Mutâla'aya rağbet iden ihvân muttali' olduğu ba'zı hefevât u seketâtımızı kalem-i kerem-tev'emleriyle islâh ve hatâ ve zelesi setr-i safh buyurub du'âi hayr ile yâd ideler. Pîrimiz Kutbu'l-Ârifîn eş-Şeyh Eşref-zâde 'Abdullah Rûmî kuddise sırruhu's-sâmî Hazretleri buyururlar ki: tâc giymek ve risâle çıkarmak sünnet-i seniyye-i Hazret-i Peygamberî'den [dir]. Zirâ Hazret-i Fahr-i 'Âlem (s.a.v.) Efendimiz'e ümmetleri için semâdan nûrdan tâc-ı

şerîf ve hırka-ı latîf nâzil olmuştur. Anlar dahi ‘âlem-i bakâya teşrif buyurmazdan mukaddem Cenâb-ı Hazret-i ‘Alî r.a. ve kerremallahu veche Efendimiz’e ihâle buyurmuşlardır. Lakin **semâdan** nüzul iden tâc-ı şerîfin terki kaç ‘aded olduğunun sırrına hakîkatı üzre **hiçbir** kimesne muttali‘ olmamıştır. Ekser rivâyet olunan altı yahud oniki terkîdir. Ve tâc-ı şerîfin tepesinde olan düğme-i şerîf için Şeyh-i Ekber Muhyî’ d-dîn ‘Arâbî kuddise sırruhu’s-sâmî Hazretleri buyururlar ki ol vakt ki server-i kâinât ve mafhâr-i mevcûdât ‘aleyhi efdâli’s-salâvat ve ekmelü’t-tahayâ (*tahiyyât*) **Efendimiz sultanımız** hazretleri şevke gelüb mübârek ser-i (*vâlâlerinden*) **şahânelerinden** ‘amâme-i **hümâyünleri** (*şerifleri*) zemine fütâde oldu. Ashab-ı Kirâm hazerâtından biri der-‘akab alub kemâl-ı adâb ve ta‘zîm ile hak-i pâ-yı tutiyâ-yi samî Hazret-i risâlet-penâhîlerine takdime ruhsatyâb oldukda huzûr-i lami‘u’n-nur **Hazret-i risâlet penâhîlerinde** (*mekârim-i mevfûr*) bulunan ashâb-ı zî-şân **hazarâtlarına** ‘inâyet ve ihsân buyurmağın ol destâr-ı **sa‘âdet** (*şerîf*) dörtyüz pâre olub her birerleri bir pâresin ahz birle dilşâd u (*handân*) **be-kâm** ve bâki kalan sekiz pâresi gâyb olmağla ashab-ı kirâm cümlesi mütehayyir ve hayrân oldular. Ol dem peyk-i Celîl **olan** Hazret-i Cibrîl-i **Emîn** a.s. huzur-i Hazret-i Fahr-i Kâinât’a gelüb “ol gâib olan sekiz pâre(yi) **emr-i Hazret-i Hakk’la** biz aldık yedisini heft âsmâne ve birin bâb-ı ‘arşu’r-Rahmân’a **ta‘vîz eyledik asdık**” deyü ‘arz ve **ifâde** buyurdular. Ba‘dehu ol şâh-ı serîr-i Levlâk vâkîf-ı sırr-ı ma‘arefnâk sultân-ı kişver-i risâlet ve hakân-ı mihr-i cihân **fahr-i** (*tashîr-i*) nübüvvet mi‘râc-ı **şerîfe** (*a*) da‘vet buyuruldukda **Cenâb-ı Cibrîl-i Emîn a.s.** (*salatul lahi ve selâm*) Hazretleri’nin haber verdikleri üzre ol destâr-ı hümâyunun herbir pâresin bir bâbda görüb ba‘de’t-teşrif ashab-ı kirâmına haber verdiler. Ve ashâb-ı kirâm ahz buyurdıkları destâr pârelerin ne vechle hıfz idelim deyü hak-pây-ı (*Hazret-i*) Risâlet-penâhîlerinden istîzân buyurdıklarında **herkes ‘amâmeleri** (*tâcları*) tepelerine vaz‘ı hususunda emr ü fermân-ı mu‘cizet-**nübüvvetleri** (*‘unvânları*) şeref-efzâ-yı (*sahifei vürûd*) **sudur** itmekle **‘amâmeleri** (*tâc-ı şerifleri*) tepelerine düğme **eylediler** (*itdiler*).Tâc-ı şerîf tepesinde olan düğme-i şerîfin vaz‘ına sebep bu oldu. Düğme, gönle ve gönül kubbe-i İlâhiyye’ye işaretdir. Pîrimiz Kutbu’l-‘Ârifin es-Seyyid eş-şeyh ‘Abdu’llah bin **Muhammed** el-Mısrî el-Kâdirî el-İznikî kuddise sırruhu’s sâmî Hazretleri Tarîkat-nâme’lerinde buyururlar ki; tâc lafzı üç harfdir ve herbiri bir nesneye işaretdir. “Ta”: tamamlığa, “Elif”: doğruluğa, “Cim”: cemâle işaretdir. Tac giyen gerekdir ki doğru ola ve yolunda tamam ola. Halîmu’n-nefs ola Behcetü’l-Esrâr ve Ma‘de nü’l-Envâr ve Kelâidü’l-Cevâhir nâm kitablarında nakl olunur ki pîr ve dest-gîrimiz ve yâver-i zahîrimiz **el-Kutbu’r-Rabbânî** ve’l-

Gavsu's-samedânî ve'l heykelu'n nurânî ve **şemsu'l-hakikatü'l-hakkânî** sultanu'l-evliyâ **es-seyyid** eş-şeyh ebu Sâlih **Muhammed Fahu'd-dîn** (*Muhyiddîn*) 'Abdu'l-Kâdir el-Geylânî kuddisse sırruhu'l 'âlî Hazretleri 'amâme-i şerîf telebbüs buyururlar imiş. Lakin mahdûm-i mükerremeleri muktedâ-yı ehl-i tarîkat ve pîşvâ-yı ashâb-ı hakikat kutb-ı dâire-i âfâk es-Seyyid eş-Şeyh 'Abdu'r-Rezzâk kaddese sırrahu'l-Hallâk Hazretleri tâc-ı şerîf telebbüs buyurmuşlar(*dir*). Velakin ba'zı kimesneler oniki ve ba'zıları altı terk dirler. **Ekser söylenen** (*kavl-i esahh*) oniki terkdir. Sonra(*dan*) ekser meşâyih-i Kâdiriyye (*tâc*) telebbüs buyurmuşlar dahi oniki terk tâc devâzde imâma işaretdir. (*Vasatında üç pul olmak üzere*) **Ve** altı terk tâc-ı şerîf **Şâm-ı Şerîf** de (*Dimeşk-i Şâm'da*) Bayezidiyye'de seccâde-nişîn-i irşâd olan Kutbu'r-Rabbânî Gavsu's-samedânî **makbul-i subhânî** (*Bâzu'l-eşhebu'n-nurânî*) hâtimu'l-velâyet eş-Şeyh 'Abdu'l-Kâdir el-Geylânî kuddise sırruhu ve **a'lâ zikruhu** (*es-sâmî*) Hazretleri'nin hafîdi Kutbu'l-'Ârifin eş-Şeyh Ahmed el-Kebîr kuddise sırruhu'l-'azîz Hazretleri telebbüs buyurmuşlar. Hatta Kutbu'l-'Ârifin eş-Şeyh (*ebû*) Hâmid Musa el-Kayserî (*el-ma'rûf bi-Aksarâyî*) şeyh-i müşârun ileyh Hazretleri'nin kırk yıl hizmet-i 'aliyyelerinde olub anlardan tâc u hırka geyüb ba'dehu Kutbu'l-'Ârifin eş-Şeyh 'Ali Erdebilî'ye varmışdır. Şeyh-i müşârun ileyh Hazretleri 'azîz-i merkum için bir meclis-i has tertîb edüb ve hitâmında üç gün hücre-i halvetlerine koyub ta'yîn-i hilâfet buyurduklarında mukeddema ilbâs olunan tâc-ı şerîf ile iktifâ olunmuş olduğu 'Umdetu'l-'ârifin zubdetu'l kâmilîn es-Seyyid eş-şeyh el-Hâc Bayram Velî kuddise sırruhu 'âlî Hazretleri'ne ta'yîn-i hilâfet buyurduklarında tâc-ı Kâdirî ilbas buyurmuşlar **idi**. El-hâletuh hazihi **tâc-ı** Bayramiyye'nin altı terk olmasına sebep oldur amma **tâc** mezkûrun terklerinin dilimi (*leri*) ma'lûm olmadığından dikkat olunmadıkça fehm olunmaz.

Dahi altı terk tâc eş cihete işaretdir. Ve meşâyih-i mutekaddimin zamanında ekser tâc-ı şerîfleri sûfdan dikerler imiş ve tâc-ı Kâdirîyye'nin çukası üç renge tahsis ol (*un*) muşdur. Beyaz, hazanî, neffî. Ve tarîkat-ı Sa'diyye meşâyihinin altı ve yedi ve sekiz ve oniki terk-i tâc giymelerine sebep tarik-i mezbûrun pîri olan gülzâr-ı sa'âdetin verd-i ferdi eş-Şeyh Muhammed Sa'düddîn el-Cibâvî kuddise sırruhu (*'s-sâmî*) Hazretleri'nin bir vasıtada hırka nisbeti **es-Seyyid** eş-şeyh 'Abdu'l-Kâdir el-Geylânî kuddise sırruhu'l-'âli (*'s-sâmî*) Hazretleri'ne vardığından meşâyih-i tarîk-i Kâdirîyye'ye teba'iyeten olmalı yoksa pirleri şeyh-i müşârun ileyh Hazretleri zamane şerîflerinde 'amâme-i şerîf (*i*) telebbüs buyurmuşlar ve **tarikatarından** (*tariklerinden*) müctehid dahi (*zuhur*) itmemiş (*ve küçük tepeli tâc-ı telebbüslerine sebep tarikat-ı Mısri'ye taklîd olmalı zirâ tarikat-ı Kâdiriyye'ye münâsebeti*

vardır. Tarihinde Mısrî Efendi Hazretleri'nin dördüncü dâireye kadar seyr-i sülûkü tarikat-ı Kâdiriyye'dendir deyü nakl ider. Hazreti Şeyh Mısrî kudduse sırruhu's-sâmî kendi âsârında buyurur ki dördüncü dâireye değin seyr-i sülûküm tarikat-ı Kâdiriyye'den idi. Şeyhim buyurdular ki oğlum sizin tekmîl seyr-i sülûkta nasibiniz Elmalî'da seccâde-nişîn-i irşâd olan Şeyh Sinân Ümmî Hazretleri'ndendir. Sizi ana bahş itdik varın ana gidin, emirleri üzre vardık 'aziz müşârun ileyhin ahz-i izn-i icâzet ve hilâfete nâil olduk. İlbâs-ı tâc-ı hilâfet buyurdularında dâl-ı tâcın üzerine ser-i sa'âdetlerinde bulunan mühr-i Kâdiri'yi vaz' ve tâcın üzerin setr.....ruhsat buyurdular. Müstakim-zâde Efendi Tâciyye'sinde Şeyh Edirnevî Muhammed Efendi, Şeyh Mısrî Efendi'ye üç gül hediye yollayub Şeyh-i Müşârun ileyh dahi birini kendi tâc-ı şerîfinin ve ikisin dahi Halîfelerinin tâc-ı şerîflerinin tepelerine vaz' itdi" deyü tahrîr itmiş ise de tahkiklerinde hata vâki' olmuş. Ve tarikat-ı Sa'diyye de sûfdan tâc giydikleri meşâyih-i mütekaddîmin hazerâtına ittibâ'an olması enseb görülür (Lakin beyaz çukadan on iki terk-i tâc-ı şerîf ekser meşâyih-i Sa'diyye selef telebbüs buyurmuşlar. Dahi yeşil çukadan düğmeli on iki terk-i tâc-ı şerîf Kutbu Aktâb-ı Cihân eş-Şeyh Emîr Sultan kuddise sırruhu'l Mennân Hazretleri.....çukadan düğmeli terk-i tâc-ı şerîf tarikat-ı Bedeviyye meşâyih-i telebbüs buyurmuşlar dahi on iki terk düğmeli beyâz tâc-ı şerîf nûr-i tevhidin şu'â 'i Ebu'l-'alemeyn Şeyhu'l- Ekber eş-Şeyhu's-Seyyid Ahmed er-Rifâ'î kuddise sırruhu's-sâmî mahdum-i mükerremeleri Şeyh 'Âli-şân Hazretleri ihtira' buyurmuşlardır). Dahi yedi terk olmak üzre kenarında bir halka olub tepesinde düğme olmayarak 'abâdan bülend tâc mâlik kimyâ feyz-i İlâhî ve sâhib-i 'ilm ü 'irfân-ı nâ-mütenâhî es-Seyyid eş-Şeyh 'Abdullah Eşref bin Muhammed el-Mısrî el-Kâdirî el-İznîkî kuddise sırruhu's-sâmî Hazretleri'nin ihtira'ıdır. Nakl olunur ki Şeyh-i Müşârun ileyh Hazretleri Kutbu'l-'Ârifin Gavsul-Vâsılîn eş-Şeyh Emîr el-Buhârî el-Ma'rûf bi-Emîr Sultan kaddese sırruhu'l-Mennân Hazretleri hizmetlerine vâsıl oldukda 'azîz Hazretleri tecdîd-i vüdu' iderler imiş. Ve mübârek kollarından dökülen âbdest suyu altun olub aktığını müşâhede buyurub "sultanım sikkeli altun olacağına imânım var" dedikde " kuzu, sâhib-i sikke olacağını mı bize bildirirsin" deyüb Eşrefzâde Hazretleri'nin tarikat-ı 'aliye-i Kâdiriyye'de sâhib-i ictihâd olacakların keşf idüb haber virmişler. Dahi yedi terk tâc seb'a-i seyyareye işaretdir. Ve tâc-ı Eşrefiyye'den ma'ada düğmesiz tâc yokdur. Sekiz terk ve meyânında düğme olmak üzere çukadan tâc-ı şerîf Tophâne-i 'Âmire'de âsitanesi olan Kutbu'l-'Ârifin zuhru'l vâsılîn es-Seyyid eş-Şeyh İsmâ'il er-Rûmî kuddise sırruhu's sâmi Hazretleri'nin icâd ve ihtira'ıdır ve vasatına üç halka mühür vaz'ı için ba'zıları sonradan ihdâsıdır dimişler ve ba'zıları

(kimesneler) sonradan ihdâs olunan mühür ol **güldür** (*değildir*) **ki** mühür-i Süleymânî şeklindeki dervişân-ı Kâdirî'ye mahsus olan mühürdür **dirler**. Esah olan mühür olmamak gibi anlaşıl (*ıyor*) dı. Ve tâc-ı **mezkûrun** (*mezbûrun*) çukasını iki renge tahsis buyurmuşlar. **Biri** hazânî ve **biri** neftî. Ve ba'zıları hazânî renk şeyhe ve neftî renk halifeye mahsusdur dimişler. **Dahi** sekiz terk tâc, sekiz cennete işaretdir; (*Dahî*)Yedi terk tepesinde düğme olmak üzere beyaz tâc mihr-i sipihr-i dîn-i güzîn ve 'umdetu'l-meşâyihî'l-kâmilîn (*eş-Şeyh Sadrüddîn Konevî Hazretleri'nin ekber-i hulefâsından Kutbu'l-ârifin Sa'du'dîn Fergânî Kuddise sirruhu's sâmi Hazretleri'nin icadıdır*) **Eş-Şeyh Ali Simâtî kuddise sirruhu's-sâmî Hazretlerinin ihtirâ'idır. Eş-Şeyh Müstakim-zâde Efendi Hazretleri Risâle-i Tâciye'lerinde nakl buyururlar ki** (*Kutbu'l-ârifin*) eş-Şeyh 'Osmân Karadâğî (*kuddise sirruhu*) Hazretleri 'Ali es-Simâtî Hazretleri'nden mufâreket (**in**) den sonra eş-Şeyh İsmâ'îl er-Rûmî kuddise sirruhu's-sâmî Hazretleri'nin hizmetlerine vâsıl olub ta'yîn-i hilâfet buyurdıklarında Simâtî tâcını çıkarmağı revâ görmeyüb yine anı tekbîrleyüb ilbâs buyurmuşlar. Çukadan olmak üzere tâc-ı Eşrefî iklîm-i velâyetin kutb-i zî-şân (*t*) ve sipihr-i sa'âdetin hurşîd-i dirahşânî eş-şeyh Muhammed Efendi el-ma'rûf bi-eşref-i's-sânî kaddese sırrehu'l-**Hâdî** (*sâmî*) Hazretleri'nin mahdum-i mes'udu ve **Kâdirî-hâne'de defîn-i hâk-ı 'tır-nâk olan** eş-Şeyh 'İzzedin el-Kâdirî **kuddise sirruhu'l-'azîz** Hazretleri'nin icâd ve ihtirâ'idır. Merhum Hekimbâşı-zâde 'Ali Paşa **Hazretleri Zâviyesi**'nde seccâde-nişîn-i irşâd olan eş-Şeyh Muhammed Rızâ Efendi'ye ta'yîn-i icâzet buyurdıklarında çukadan tâc-ı Eşrefî giymesine ruhsat buyurmuşlar. Ve tâc-ı mezkûrun (*mezbûrun*) çukası iki renge mahsûsdur. Biri beyaz, biri neftî. Beyaz çukadan olan şeyhe, neftî çukadan olan halifeye mahsûsdur. Dahi risâleyi aşağıdan çıkarmak ser-tâcu'l-enbiyâ s.a.v. Efendimiz Hazretleri'ne, yukarıdan çıkarmak efdâlu'l-evliyâ Hazret-i 'Ali kerremellahu veche ve radiyallahu 'anh Efendimiz'e teşbîhdır. Ve siyah destâr-ı şerîf dahi sarınmak sünnet-i şerîfdır. Lakin ekser meşâyih-i kirâm siyah-i şerîfî müşâhede-i nûr-i siyahdan sonra sar (*ın*) mışlar.

Ve bir nev' tâc dahi vardır ki ana Diyâr-ı Rum'da Tâc-ı Özbek ta'bîr iderler. (*Tâciye Şeyh 'Abdullah Hindî'de nakl olunur ki*) âbâdan yahut çukadan dört terk ve herbir terk meyânında yün **ipeğinden** (*ipliğinden*) ve yahud ibrişimden **servî resmi** (*resm-i servî*) nakış ve şeyh olan üzerine destâr bend olur (*olan*) müjgân ta'bîr olunan saçağı bend (*u vasatına*) mühür-i Kâdirî yahud düğme vaz' ider. Bu tâc-ı şerîf Diyâr-ı 'Acem'de 'Alî Paşa vilâyeti'nde seccâde-nişîn-i irşâd olan es-Seyyid eş-Şeyh 'Alî Hazretleri'nin mahdûm-ı mükerrerleri

muktedâ-yı ehl-i tarikat ve pîşuvâ-yı ashâb-ı hakikat Kutbu'l-Ârifin es-Seyyid eş-Şeyh Cemaluddîn kuddise sırru'l-âzîz Hazretleri'nin îcâdıdır.

Ve dört terkin biri şerî'ata ve biri tarikata ve biri hakîkata ve biri ma'rifete işaretdir. Ve meyânında servî nakşî mevt-i ma'nevîye işaretdir. Ve bir nev' tâc-ı Özbek dahi vardır ki servî yerine kandîl resmi nakş olunur. Ve nakş-ı kandîl nûr-i tevhîd-i şerîfe işaretdir. Ve kılıcî ta'bîr olunan tâc-ı şerîf mihr-i sipihr-i dîn-i güzîn ve zübde-i meşâyih-i kâmilîn eş-Şeyh Celâluddîn el-Buhârî kuddise sırruhu's-sâmî Hazretleri'inin îcâdıdır. Dahi kılıcî tâc seyf-i tevhîd ile kat'-ı nefse işaretdir. Ve elifî ta'bîr olunan tâc-ı şerîf Diyâr-ı Hindistân'a tabî' Belde-i Lâhor'da seccâde-nişîn-i irşâd olan Kutbu'l-Ârifin zuhru'l-vâsılîn eş-Şeyh es-Seyyid Behâuddîn Hazretleri'nin îcâd ve ihtirâ'dır. Ba'zı kimesneler bu tâclara 'adem-i ıttılâ'ndan nâşî **Çerkes kalpağına (kalpak) benzer deyü** ta'bîr itmiş (*ler*) ise de bilmeyerek hatada bulunmuşdur. Zirâ tâc-ı Üveysî ve Edhemî ve Bektâşî ve sikke-i Mevlevî misillü hem dervîşân ve hem meşâyih giyer (*ler*). Lakin meşâyih destâr sarar (*lar*). Ve iki terk tâc olan 'ilm-i zâhir ve bâtına işaretdir. Şeyh Murâd-ı Nakşibendî kuddise sırruhu's-sâmî Hazretleri'nin elifî tâc telebbüslerine sebep meşâyih-i Kâdiriyye'den Diyâr-ı Hindistân'dan eş-Şeyh 'Abdu'l-Ehad Kâbilî kuddise sırruhu'l-'ali Hazretleri'den tâc ve hırka geyüb **sonra (ba'dehu)** tarîkat-ı Nakşibendiyye'ye intisâb eylemiştir. (*Lakin sonradan 'illet-i nikrise mübtelâ olmak sebebiyle âziz-i mezbûrdan dest-bûs-i inâbet müyesser olmayub irsâl-i mekâtible ahz-i feyz eylemiş idi.*) Hatta hırka nisbetleri Hazret-i Şeyh'in mahdûm-i mükerrerleri eş-Şeyh 'Abdu'r-Rezzâk kaddese sırruhu'l Hallâk Hazretleri'ne muntehi olduğunu **te'lifatlarında (te'lifleri olan risâlede)** zikrederler. Kitabı Nefehâtu'r-Rabbânî'de nakl olunur ki pîr ü destgîrimiz muktedâ-yı sâlikân-ı mesâlik-i dîn ve mâlikân-ı memalik-i yakîn pâdişâh-ı iklim-i melekût ve şehin-şâh-ı serîr-ârâ-yı lâhût el-Kutbu'r-Rabbânî ve'l-Gavsus-semedânî ve heykelu'n-nûrânî **ve's şemsu'l-hakîkati'l-hakkânî makbûl-i subhânî** sultân-ı evliyâ **es-seyyid** eş-Şeyh Ebû Sâlih Muhammed Muhyi'ddîn 'Abdu'l-Kâdir el-Geylânî kuddise sırru'(sâmî)l-'âlî **Efendimiz** Hazretleri teşrif-i dâr-ı bekâ buyurdıklarında türbe-i şerîfleri olan mahalle defn olunub ve sanduka-i şerîfleri üzerine tâc-ı şerîf vaz' olunmuş idi. İbtidâ sanduka-i meşâyih üzerine tâc vaz'ı Cenâb-ı Hazret-i Şeyh'de vâki' olmuşdur. Ve mühr-i Kâdiri ki bir rivâyetde pûl, bir rivâyetde gül ta'bîr olunur. 'Alâmet-i dervîşân-ı Kâdirî olmak üzere Hazret-i Şeyh Efendimiz'in mahdûm-i mükerrerleri eş-Şeyh 'Abdu'r-Rezzâk kaddese sırruhu'l-Hallâk Hazretleri'nin ihtirâ'dır.

Beyaz üzerine yeşil, yahud yeşil üzerine beyaz birbiri içinde üç halkadır. Ol halkaların biri Hazret-i Şeyh'in kutbiyetine ve biri gavsiyetine ve biri ferdiyetine işaretdir.

Ve bir nev' mühr-i Kâdirî dahi vardır ki birbirinden sağır olarak üç pûl birbiri üzerine vaz' olunur. Dimeşku's-Şam'da Bayezidiyye'de seccâde-nişîn-i irşâd olan eş-Şeyh es-Seyyid Ahmed Kebîr'in icâdidir. *Hatta (Tâc-ı Bayramiyye'nin vasatındaki gül andan nakl olunur zirâ) el-Hac Bayram-ı Veli ('nin) Hazretleri'nin şeyhi (Ebû Hamid Hamiduddin) Mûsâ el-Kayserî (el ma'ruf bi-Aksarâyî)'ye 'azîz-i müşârun ileyh Hazretleri'nin ilbâs buyurdıkları tâc-ı şerîf tepesinde (vasatında) olan pûldur. Ve hala müte'âref olan resm-i mühr-i şerîf ki eş-Şeyh (Eşrefzâde) 'Abdu'llah er-Rûmî el-Kâdirî kuddise sırruhu's-sâmî Hazretleri'nin icadidir (Hazretleri ihtirâ' buyurmuşlardır). Mahsusî vardır. On sekiz bin 'âleme işaret on sekiz yahud 'aded-i hurûf-i Besmele-i Şerîf ile on dokuz köşe üzerinedir. Ve esmâ-i seb'a-i usulü îmâen yedi renk ibrişîm ile işlenür (dikilür). (Levn-i mezbûr mâî ve sarı ve kırmızı ve yeşil ve siyah ve beyaz ve âsmânî idi.) ve vasatında beş köşeli bir mühr-i Süleymânî dahi vardır (ki sülûk-i hezârât-ı pençgâha) o da (ve) muğayyebât-ı hamseye ve envâ'-ı hamse-i şükûfe gibi umûra îmâen veyahut ma'rûf olan altı köşe mühr-i şerîf beyaz keçe pâresi üzerine işlenür (dikilür) ve çuka üzerine mühr-i şerîf Tophâne-i 'Âmire'de âsitânesi olan vâris-i kerâmât-ı 'Alevî ve nâil-i füyûzât-ı Nebevî pîr-i sâni eş-Şeyh İsmâ'îl er-Rûmî el-Kâdirî kuddise sırru's-sâmî Hazretleri'nin icâdidir. Ve vasatında altı köşeli bir mühr-i Süleymânî vardır ki cihât-ı sitteye işaretdir.*

Tavsîf-i mühr-i şerîfi müş'ir işbu çend 'aded beyt-i eş'âr hâme-i fakirden ceryân itmekle tahrîre şâyân görüldü. (Tahrîren fî ğurre-i Ramazân el-mübârek sene 1302)

Hâdimü'l-Fukarâ Ahmed Şemsu'd-dîn el-Kâdirî (mühür)

Zîver-i ser-tâc-ı Rıf'at oldu mühr-i Kâdirî
Şeb-çerâğ-ı ferr ü şevket oldu mühr-i Kâdirî
Çeşm-i sâlik pertev-i feyzle müşâhiddir ânın
Kevkeb-i burç-ı sa'âdet oldu mühr-i Kâdirî
Bahş-bûy-i zühd için herbir mürîd-i sâdıkâ
Nâfe-i müşk-i hidâyet oldu mühr-i Kâdirî
Han-kâh-ı dilleri tenvîre 'aşku'l-lah ile
Âfitâb-ı evc-i himmet oldu mühr-i Kâdirî
(Artırır şevk-i derûnu halka-i devrânda)

(Damla yakût-i kerâmet oldu mühr-i Kâdirî)

(Yandırır envâr-ı tevhîd ile kalb-i ‘ârîfi)

(Câm-ı pür-tür sûz-i ğayret oldu mühr-i Kâdirî)

(Bahş-bûy-i zühhd için herbir mürid-i sâdika)

(Nâfe-i müşk-i hidâyet oldu mühr-i Kâdirî)

(Şeyh ‘Abdu’l-Kâdir’e kesb itdi her kim intisâb)

(Serde tamğâ-yı şefâ‘at oldu mühr-i Kâdirî)

(Cevher-i nazme nice olmaz mahall-i i‘tibâr)

(Rif‘at-ı şâyân-ı midhat oldu mühr-i Kâdirî)

Beyt-i diğêr der-tavsîf-i âhir

(Vird-i gülzâr-ı tarîkat olduĝu ‘çün sâliki)

(Sûret-i teşbih-i nisbet oldu vird-i Kâdirî)

İşbu mühr-i Kâdiriyye’nin hasâis-i kesîresi vardır. Cümle-i hasâisinden biri üzerinde olan kimesne tasallut-i tâife-i cinden biri olur. Bi-‘inâyetillahi Ta‘âlâ tâc-ı halvetiye vasatına yerli gül nakşî Kâdirî-hânedede seccâde-nişîn-i irşâd olan Şeyh-i şerîf Muhammed Efendi’ye vâki’ olmuştur. Pederleri Şeyh-i şerîf ‘Abdu’r-Rahmân Efendi Hazretleri’nden seyr-i sülûk nasîb olmayub Ümmî Sinân Hafîdi cedd-i Hasan Efendi Hazretleri’nden ahz u icâzetde ol vecihle tensîb görmüşler idi. Lakin Şeyh-i Müstakim-zâde Efendi Hazretleri buyurur ki bir kimesne bir tarîkin müctehid ola ol tarîkde me‘mûren vaz‘ eylediği âsârdan ziyâde kavlen ve yâ fi‘len ve yâ libâsen bir emri icâd ve ihtirâ‘ eylese bid‘at olur. Ol bid‘at sebebiyle silsilesi münkati‘ olur. Bu dahi ma‘lûm ola ki hırka-i irâdet bir kişinin ğayriden giyilmez. Lakin hırka-i teberrük her kaç kişiden giyilse câizdir amma tâc-ı teberrük câiz değildir. Zirâ her bir tâc bir pîr-i zî-şânın tarîkine mahsûsdur. Velâkin hırka öyle değildir. Ol sebebden tebdîl-i hırka câiz, tebdîl-i tâc-ı bilâ-sülûk câiz değildir. Ve tâc-ı teberrük i‘tâ iden şeyh, ka‘ide-i tarîkat-ı meşâyihden bî-behredir ve bir kimesneyi kanğı tarîkin şeyhi vâsıl-ı illallah ider ise ol kimesne ol tarîkin ashâbından ‘add olunur. Zirâ intisâb-ı tarîkat-ı ‘âliyeden murâd vâsıl-ı illallah olmaktadır. Yohsa izin ve icâzet ve hilâfet değildir. Bunca zâtlar nice meşâyih hizmetine varmışlar. Ve râh-ı Hakk’ı bulmuşlardır. Anların kisveleriyle kisvelenen kimseye lâyük olan anların yoluna gitmekdir. Yohsa bilâ-sülûk tâc ve hırka telbîsi ve ketb-i sûfiye mütâla‘asıyla kesb-i ma‘ârf-i İlâhî itmek bir kimesneye vâki’ olmamıştır. Eđerçi ketb-i sûfiye mütâla‘asıyla her ne kadar kelimât-ı ehl-i mutasavvifiye âşinâ olur ise dahi helvâ bî-ekl itmeyenin helvâ vasfını itmesi gibidir. Anun’çün “men-lem yezûk lem-yu‘ref”

dinilmiştir. Amma esnâ-yı sülûkda ba'zı meşâyihün kavillerine göre ketb-i tasavvuf mütâla'ası fâideden hâlî değildir. Hatta hikâyet olunur ki Kutbu'l- 'ârifîn Ğavsü'l-vâsilîn eş-Şeyh İsmâ'il el-Cebretî kuddise sirruhu's-sâmî Hazretleri, müridân-ı müstemidânından birine Şeyh-i Ekber Hazretleri'nin te'lifâtından bir kitab bahş idüb "mütâla'a eyle" deyü emir buyurmuşlar. Ol dahi "lazım olan mesâilâtı cenâb-ı şerifinizden yahkîk itsem olmaz mı" didikde, cevâb-ı bâ-sevâblarında "bunda olan mesâilin herbirini benden tahkik itmek mürûr-i ezmineye muhtacdır" deyü buyurmuşlar. Amma bilâ-sülûk değil, zirâ Hak Subhâne ve Ta'âlâ Hazretleri "Eğer beni bulmak dilerseniz, beni bulmuş kullarım vardır, anlardan birini bulun" deyü buyurur. Hemnân Cenâb-ı Hakk sevgüli Habîbi hürmetine visâlinden mahrûm eylemeye Âmin. Temmetu'r- risâle...

Harrarahu'l-fakîru'l-hakîr hâk-i kadem-i âl-i 'abâ hâdim-i hânkâh-ı

Cenâb-ı Resmî Mustafâ es-Seyyid eş-Şeyh Ahmed Şemsu'd-dîn el-Kâdirî

Vakf-ı hânkâh-ı mezkûr der-mahalle-i Keçeci pîri

SONUÇ

Tasavvufî hayatın gelişmesi sonucu ortaya çıkan tarikatleşme, kendi süreci içerisinde, mekân, kıyafet ve ifade tarzlarını oluşturmuş ve özellikle de müdavimleri olan şeyh, dervişlere ait sembolik anlamları haiz taç ve hırka konusunda müstakil eserler kaleme alınmıştır.

Hazreti Peygamberimizi takliden tarikat şeyhlerinin kendi tarikatlarını belirtmek için başlarına giydikleri tâcın kendisine has özellikleri vardır. İşte "Risâle-i Tâc" veya "Tâcnâme" adı altında, muhtelif tâcların durum ve özelliklerini kaleme alan eserler içerisinde Rıf'at Efendi'nin risâlesi de bu bakımdan önem arz etmektedir.

"Risâle-i Tâciyye-i-Kâdiriyye" adlı bu risâlesinde kendi tarikatı olan Kâdiriyye tarikatının kıyafetlerine ve bunlara ait sembollere yer vermiş olan Mehmed Rıf'at Efendi, aynı zamanda Kâdirîlik hakkında da çok sayıda eser telif, tercüme ve istinsâh etmiştir.

Yaptığımız araştırmalarda, hayatı hakkında maalesef tatmin edici bilgilere ulaşamadığımız müellifimizin, Ahmed Muhtar Efendi (r. 27 Şâban 1298/25 Temmuz 1881) ile Ayşe Sıddıka Bacı'nın (1 Zilhicce 1329/24 Kasım 1911) oğlu olduğunu öğreniyoruz. Hakkında bilgiye

ulaştığımız kaynaklarda O'nun âlim, özellikle de hadis ilminde oldukça ileri seviyede bulunduğunu; yine tasavvuf ve biyografi sahasındaki yetkinliğiyle Arapça ve Farsça'ya olan vukufiyeti ortak kanaat olarak söylenebilir. Çeşitli devlet memurluğu görevlerinde bulunduğu ve Resmîye kolu mensuplarıyla da yakın bir ilişkide olduğu anlaşılan Mehmed Rıf'at el-Kâdirî el-Eşrefî'nin vefat tarihi hakkında da farklı bilgiler zikredilmiştir.

Çok sayıda kaleme alınmış olan "Tâc Risâleleri" hakkında zaman zaman bilgi verilirken, üstünde çalıştığımız bu Risâle'den söz edilmemiş olması, gözden kaçmış olabileceği ihtimalini güçlü kılıyor. Galata Mevlevîhanesi Müzesi Kütüphanesi'nde nr. 27/1'de ve 32-39 sahifeler arasındaki "Risale-i Tâciyyetü'l-Kâdiriyye" adıyla bulunan risâle, Ayşe Hâtun Dergâhı post-nişânlerinden Ahmed Şemseddin Efendi tarafından 1302/1884 yılında istinsâh edilmiştir. Çalışmamızda yararlandığımız bir diğer nüsha da, Süleymaniye Kütüphanesi (Hacı Mahmud Efendi, Nr.3262, vr.16b-25b.)'nde bulunmakta olup, tarih ve müstensihî belli değildir.

KAYNAKÇA

Adalet Çakır, *Mehmet Rıf'at Efendi'nin Nefhatu'r-Riyâzi'l-Âliyesi'nde Abdulkadir Geylanî ve Kâdirîlik-I*, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)Yay., 2012

Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyetü'l-ârifin, esmâu'l-müellifin ve asârü'l-musannifin* (nşr. Kilisli Muallim Rıfat-İbnülemin Mahmud Kemal) Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı Yay., 1951, I, 187

Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, trz.

Cemal Kurnaz, "Gül", DİA, C.14, İstanbul, 1996

Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 1993

Mehmed Rıf'at Efendi, *Risâle-i Tâciyye-i Kâdiriyye*, Galata Mevlevîhanesi Müzesi Kütüphanesi, Nr. 27/1

Mehmet Rıfat Efendi, *Risâle-i Tâciyye-i Kâdiriyye*, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, Nr. 3262

Mehmet Kanar, *Büyük Farsça-Türkçe Sözlük*, Birim Yayıncılık, İstanbul, 1993

Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmânî*, (haz. Nuri Akbayar, s. Nşr. Seyit Ali Kahraman), İstanbul, Tarih Vakfı Yay., 1996, V, 1394

Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.1-3, İstanbul, 1993

Mustafa Kara, *Gül Risâlesi*, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 5, Cilt 5, 1993

Semih Ceyhan, *Osmanlı Tâcnâme Literatürüne Göre Derviş Tacı ve Abdullah Salâhaddîn-i Uşşâkî'nin Cevâhir-i Tâc-ı Hilâfet Risâlesi*, İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 25, İstanbul, 2011

Yahya b. Salih el-İslâmbolî, *Tarikat Kıyafetleri*, (Haz. M. Serhan Tayşî-Mustafa Aşkar), Sufî Kitap, İstanbul, 2006

Ziya Şükun, *Gencine-i Güftar-Ferheng-i Ziyâ* (Farsça-Türkçe Lûgat), C.1-3, MEB, İstanbul, 1996

<http://mustafaresmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/aysehatuntekkesi.html>.(10-11-2013)

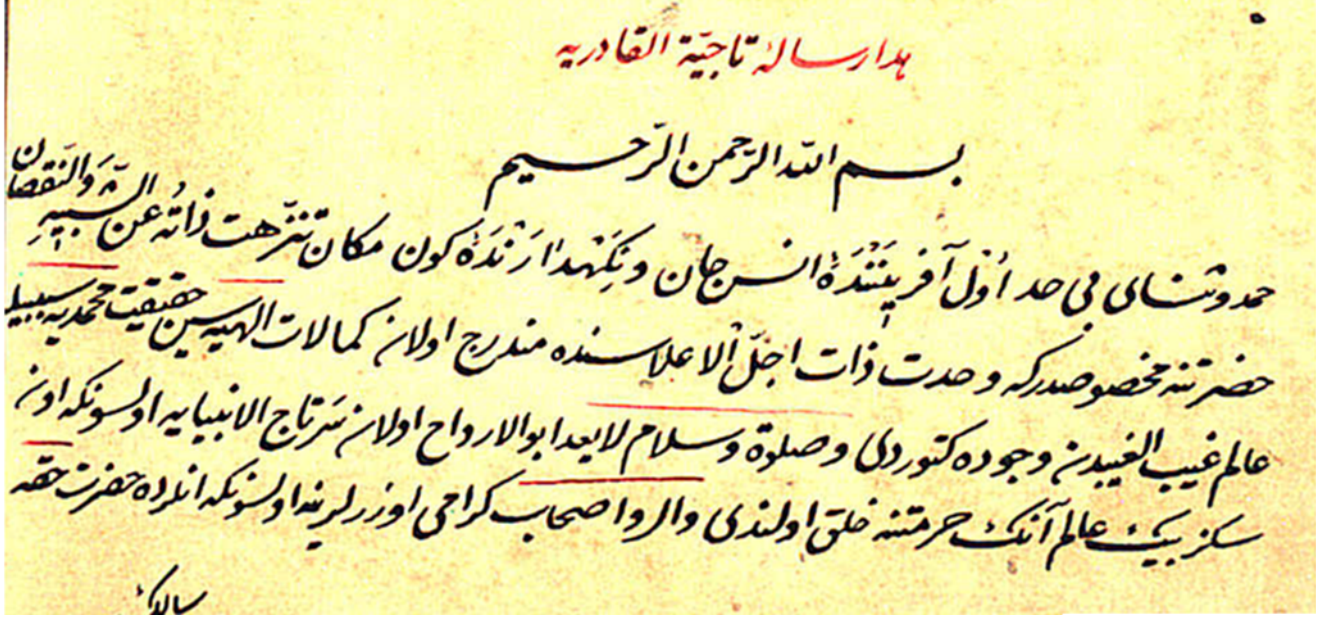
<http://mustafaresmiahi.net/mustafaahi/tekkeler/mehmedrifat.html>.(10-11-2013)

Ek:I

Mehmed Rif'at Efendi

Risâle-i Tâciyyetü'l-Kâdiriyye

Galata Mevlevîhanesi Müzesi Kütüphanesi nr. 27/1

33
سالك اولنده دليل و رهبر اولدى **آباء** لر يقيت عليه قادر به دن فيض اخدايدن بعض مشايخ
كاملين على طريق الاجتهاد و بهر بر كو نانا تاج تلب اشتمل عليه هر رى كيمك ايجاد و اختراعى اولين معلوم اولوق
ايچون بو قليل البضاعه و كثيره الاضاعه بنده اهل علم محرفتمد رفعت اشبهو سالانك تحرير و تسييرينه
مباشرت ايليوب بنمايه الملك المنان ارزمانن اتماحي ميسر و مقدر اولمغله رساله ناجيه بونام نامه
اولدى مطالعده به رغبت ايدن احوال مطالع اولديغ بعض هفتوات و سقطا تيزى قلم كرم نو نظره اصلاح
و خطا و ذللى ستر صغ بيور و ب عا خيرا ايلديا و ايدله ميرم قطب العارفين شيخ شرفزاده عبدالرهمي
قدس سره الساجي حضرتى بيور لر كه تاج كيمك رساله جيفاقن سنت سنيه حضرت ييغورين زير اجهرت
فخر عالم صلوات الله تعالى عليه رسم اقتضه امتليچون سجادن نور صخر تاج شريف و خرقة الطيف نازل اولدر
اندونى عالم بقايشريف بيورمزدن مقدم جناب حضرت على رضى الله عنه و كرم الله وجهه اقتضه احاله
بيور شدور لكن سمان نزول ايدن تاج شريف كه قاج عدد اولديغنت تيره حقيقى اوزره هيج
بركته مطالع اولمشدر اكثر روايت اولناخ التي يا خود اونه ايكه تكرر و تاج شريف تيره سنه اولوا
دوكنه شريف ايچون شيخ الكبرجى الدين قاسم الساجي حضرتى بيور لر كه اولوقنگه سرور كانات
و مغر موجودات عييه افضل الصلوة و اكمل التجايا اقتضه سلطانم حضرتى سؤقه كلوب مبارك شريف
عامه همايونى زمينه قناده اولدى اصحاب كرام خواتنه برى در عقب الوب كالا و اب و تعظيم ايله
خاكباى تونباك ساجي حضرت رسالتينا هيلينه تقديمه رخصتيا ب اولوقده حضور لامع النور
حضرت رسالتينا هيلين بولناك اصحاب ذريه خواتنه عنایت احسان بيورمخين اول سنار
سعادت در تيوز باره اولنوب بهر بر لر باره سين اخذ بر لر دك او بكام و باقى قلان سكر باره
غائب اولمغله اصحاب كرم جمله سى متخير خيران اولديلر اولدم بيك جليل اولان حضرت جبريل امين عم
حضور حضرت فخر كاناته كلوب اول غائب اولان سكر باره امر حضرت حقه بز آلوق بدي سنه

34
حفت آسمانه ویرین باب عشق الرحمانه تعویذ ابلهک دیو عرض و افاده بیوردیل بعده
اورشاه سر بر لولکک واقف تر ماغناک سلطان کاتور رسالت و خاقان مهر جهان کین
نبوت معراج شریفه دعوت بیور لوقه جانب چیرل امین عم حضرت نیک خبر دیر دکوی اورزه
اول دستا ره مایه نیک مهر بر باره کسک بر باده کورب بولد شریف اصحاب کرامه خبر دیر دیر
واصحاب کرام اخذ بیور دقوی دستا باده لریش نوجه خط ایده لم دیو خاکبای راستنا بلزنک
استیخان بیور دقونزه بکس عامه لر تیرینه وضعی خصوصه امر و فرمان معجز نشونوی
شرف افزای صد در اینکله عامه لر تیرینه دوکله ایلدیلر تاج شریف تیرینه اولان دوکله شریف
وضعنه سبب بولدی دوکله کولکله و کولکل قبه آیه پات رندر میرزا قطب العارفین السید الشیخ
عبدالله بن محمد المصری القادری الازنیق قدس سره عاشق شریفی طریقت نامه رنزه بیور لکه
تاج لفظی اوج حرفه و میر بری بر نشنه پات رندر تا قاطعه الف طوغریلغه
جیم جملات رنر تاج کین کر که که طوغری اوله دیولنده تمام اوله و حیال نفس اوله بیجه الامار
و معدن الانوار و قلایه الجوامیر نام کتا بلزن نقل اولنور که بیر دسکیز و باور نظیر میرزا قطب العارفین
والعوت الصمدی و الهیکل النورانی و شمس الحقیقت الحقایق سلطان الاولیاء الشیخ ابو صالح محمد بن
عبد القادر الکیلانی قدس سره عالی حضرتی عامه شریف تبس بیور رالمش لکن مخوم
کوتری مقتدای اهل طریقت و پیشوای اصحاب حقیقت قطب دائرة افاق السید الشیخ عبدالقادر
قدس سره الخلاق حضرت لک تاج شریف تبس بیور شر و لکن بعض کسه راونر ایکه بعضی
التی ترک دیر لکتر سولین اوزنر ایکه ترکدر صکره اگر موت بیخ قادریه تبس بیور شر دخی اولنر
ترک تاج دوازده امامه است رندر و التی ترک تاج شریف است م شریفه بایزیده ده سجاهین
است و اولان قطب الریاضه العوت الصمدی مقبول سبحانی خاتم الاولیاء الشیخ عبدالقادر الکیلانی قدس سره

والع

35
و اعلى ذكره حضرت زين العابدين عليه السلام في خطبه العارفين الشيخ احمد الكبير قدس سره العزيز خردتلى تولى
حتى خطب العارفين الشيخ حامد موسى الفيضى شيخ من راليه خردتلى قرق ميل قدمت عليه زنده
اولوب اندر خم تاج و خرقه كيوب بعده خطب العارفين الشيخ علاء ديبيل به و امرت شيخ راليه
خردتلى عزيز مرقوم ايجون بر جيبس خاص ترتيب يدوب و خامنده اوج كور حجرة خردتلى فيوب
نعين خلافت بيورد خردتلى مقدمه ما البس اولنا تاج شريف ايله التقا اوتوش اولموش خردتلى
زنده اللاطين السيد الشيخ الحاج بيرام دلي قدس سره العارفين خردتلى تعيين خلافت بيورد خردتلى تاج قادري
البس بيورد ايدى اليه هذه تاج بيرام بيك التي تركت الومنه سبب اولدر انا تاج ندكورك
تركه بيك و بلمى معلوم اولمى خردتلى وقت اولمى خردتلى اولمى خردتلى و تى التي تركت تاج شمس خردتلى
و مشايخ متقدمين زمانه اكثر تاج شريف خردتلى صوفيه ديكر ايش تاج قادري بيك جوتمه سى
اوج رنگه تفصيل اولدر بياض حرانى نفقى و طريقت سعديت بختك التي و بدي
وسكز و اون ايكي ترك تاج كيلونه سبب طريق مبرك بيرى اولان كلزار سعادتك خردتلى
الشيخ محمد سعد الدين الجاوى قدس سره خردتلى بر واسطه ده خرقه نسبتى السيد شيخ عبد القادر الكيلانى
قدس سره العارفين خردتلى و اردن خردتلى مشايخ طريق قادريه به تبعية اولمى خردتلى شيخ راليه
خردتلى زمانه خردتلى عادة شريف بيس بيوشلر و طريقت خردتلى خردتلى ايجاش و طريقت
سعديه ده صوفيه تاج كيلولى مشايخ متقدمين خردتلى اتباغا اولمى نسب كوريلور و تى
بدي ترك اولمى اوزن كازنده بر خلقه اولوب تيه سنده دو كره اولمى رقى عبادون بلند تاج
ما كلف كييا فيض الهى و صاحب علم و عرفان نامتاهى السيد شيخ عبد الله شرف بن حمد المصرى القادري
اللازمى قدس سره السامى خردتلى خردتلى نقل اولمى خردتلى شيخ من راليه خردتلى قلب العارفين

36
عزت الواصين الشيخ امير البخاري المعروف بابي سلفا قدس سره الشيخ حضرتي خدمت مريد
واصل اوله قدس عزيز حضرتي تجديده وضو ايرار ايش و مبارک قولونم دو کيلان ايرت صولت التو اوله
اقديني مت بده بيور وب سلطانم سکه له التو اوله جينه ايمانم وار دیکره قونک صاحب سکه
اوله جينني بزه بيلدور سين بولب شرف زاده حضرتيک طرفت عليه قادريه ده صاحب اجناد
اوله جينک کشف ايدوب خبر و پيشر دخی بیری ترک تاج سبعة سياره بياشارتدر و تاج
اشرفي هم ماعدا دو که سرتاج بودر سکر ترک و میانده دو که اولوق اوزده چوقده تاج شريف
طوبخانه عامره ده آستانه اولان قطب العارفين زعفر الواصين الشيخ اسماعيل الرومي قدس سره
حضرتيک ايجاد و اختراعيدر و وسطه اوله خلقه مهر و منسى ايجون بعضيدى صکره دن احدتدر
دبشکر و بعضيدى صکره دن احدت اولنم مهر اول کولر که مهر سيمان شکلده که در و بياشارتدر
مخصوص اولان مهر دبرر اصح اولان مهر اول من کبی الکلاشکلی و تاج نکورک چوقده سنی کيلر که
تخصيص پيشر بیری خزانى و بیری نققى و بعضيدى خزانى رنگ شينه و نققى رنگ خليفه مخصوص
دبشکر دخی سکر ترک تاج سکر جينه ات رندر بیری ترک نيسنه دو که اولوق اوزده بياشارتدر
مهر سهردين کزين و عهدة الشيخ کابدين الشيخ علی سمانى قدس سره السامى حضرتيک اختراعيدر
الشيخ مستقيم زاده اقدنى حضرتي رساله تاجير لنده نقل بيورر که الشيخ عمالقه طنج حضرتي
علی السمانى حضرتونم بمفارقة صکره الشيخ اسماعيل الرومي قدس سره السامى حضرتيک خدمت مريد
واصل اولوب تعيين خلافت بيور دقلنده سمانى تاجنى جيقار منى روا کور محبوب ينه آن تکبير بيور
ابيس پيشر چوقده دن اولوق اوزده تاج اشرفي اقديم اولبک قطب ايرت ناوسيه سعادتک
خورشيد دختنى الشيخ محمد اقر المعروف بابي شرف الثاني قدس سره الهامى حضرتيک خدمت مريد

و در خانه

37
وقفا در بخانه ده و فین خاک عطر ناک اولان شیخ عبدالعزیز القادری قدس سره العزیز خضر تکریمت
ایجاد و اختراعیدر مرحوم حکیم شمسی زاده علی بیگ خضر تکریمت زاویه سنده سجاده نشین است و اولان
الشیخ محمد رضا افندی به تعیین اجازت بیور و قلمون جو قردان تاج استغنی کیمنه زخمت بیور شد و تاج
مذکورک جو قلمونسی ایکه رنگه مخصوصدر بری بیاض و بری نقی بیاض جو قردان اولان شیخه نقی جو قردان
خلیفه به مخصوصدر و شی رسالیه است غیره جیفار من سرتاج الانبیا صلی الله علیه وسلم افتر خضر تکریمت
یوفار و ان جیفار من افضل الاولیا حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه افتره تشبیهدر
وسیاه دست سرتیف و شی صارتی سنت سرتیفدر لکن اکثر تاج کرام سیاه سرتیف است بونه نور سیاه
صارت و بر نوع تاج و شی وارد که اکا و بار رو من تاج او بیک تعبیر ایدر عبادن یا خود جو قردان
دست ترک و بر ترک میانده بون ایکنده و یا خود ابر بشون سروی رسمی نقش و شی اولان
اوزینه دست بر بند اولور مرید اولان مکان تعبیر اولان صیغنی بنی ایدر و وسطنه مهر قادی یا خود
دو که وضع ایدر بو تاج سرتیف و یا بر بده علی بیگ و لایند سجاده نشین است و اولان الشیخ علی خضر تکریمت
خدمت مکرملی مقصدای ایل طریقت پیشوای اصحاب حقیقت قطب العارفین الشیخ عبدالعزیز قدس سره العزیز
خضر تکریمت ایجادیدر و دست ترک بری سرتیفه و بری طریقته و بری حقیقته و بری حفته
است رتدر و میانده سروی نقشی موت معنوی به است رتدر و بر نوع تاج او بیک و شی وارد که
سروی برینه قندیل رسمی نقش اولور و نقش قندیل نور نوحیه سرتیف است رتدر و قبلی تعبیر اولان
تاج سرتیف مریدین کزین و زبرد است تاج کالمین الشیخ عبدالعزیز البخاری قدس سره العزیز
ایجادیدر و شی نقی تاج سبت نوحیه ایدر قطع به است رتدر و الفی تعبیر اولان تاج سرتیف
و یا رهندستانه تاج بلده لاهورده سجاده نشین است و اولان قطب العارفین از خواصین

38
اشیخ السید بهاء الدین حضرت تکریم العباد و اختر اعیان مدینه بعض کسے از بوتاج لره عدم اطلاعند کاشی
جو کس غالباً غنہ بگزید و بوتیمیر ایتش ابرو ده بیله رکن خطا ده بونشد در زیر تاج اوسسی و اوسسی
دیکاشی و سکه مولوی منلوم در ویش و هم مشایخ کبار کنش شیخ دستار صدر کوشیخ مراد
نقشبندی قدس سره السامی حضرت تکریم العباد تاج غنہ سبب شیخ قادری درین دیار حکمتناظر
اشیخ عبدالاحد کابلی قدس سره عالی حضرت تکریم العباد و خرقه کیوب صکره طریقت نقشبندیه زیاده
ایست در حتی خرقه نبندی حضرت شیکل خدمت مکرملی اشیخ عبدالرزاق قدس سره الحقائق حضرت تکریم
مستی اولی یعنی نابغایان ذکر ایدر روایک ترک تاج علم ظاهر و باطنه است رندر کتب تحقیقات الزبانیه
نقل اول نور که بیرون سیکر من معتقد ای سالکان سالک دین و مالکان حکمت یقین با و شاه اقدم
و شهنشاه سیر آرای لا بهوت القطب الربانی و النور الصدقی و الیه کل النورانی و الشرف الحق
مقبول سبحانی سلطان الاولیا الشیخ ابو صالح محمد علی الدین عبدالقادر گیلانی قدس سره عالی
افند حضرت تکریم العباد در بقایور و قنوزن تریزه شریفی اولان محمد دفن اولوز و حضرت تکریم
اوزرینه تاج شریف وضع اولمشلی ابتدا صند و قدمت شیخ اوزرینه تاج وضع جناب حضرت شیخ
واقع اولشد و مهر قادری که بر روایت یول و بر روایت کل تعبیر اولوز علمت در ویش قادری
اولمق اوزر حضرت شیخ افند ترک خدمت مکرملی اشیخ عبدالرزاق قدس سره الحقائق حضرت تکریم العباد
بیاض اوزرینه بشل یا خود بشل اوزرینه بیاض بربری ایچده اوج خلقه در اول خلقه رکن بری
حضرت شیکل قطبینه و بری غوثینه و بری فریخته است رندر و بر نوع مهر قادری دخی اولد که بر
صنیر اولرق اوج بل بربری اوزرینه موضع اولوز دمشق آمده با بزید بهر که سبحان شریف اولان
اشیخ البیاض که کبیر ایجا دیدر حنی الحاج بر ارم اول حضرت تکریم العباد فی الغیبری به عزیزت را ایچ حضرت تکریم

الکر

Ek:II

Mehmed Rif'at Efendi

Risâle-i Tâciyyetü'l-Kâdiriyye

Süleymaniye Kütüphanesi (Hacı Mahmud Efendi, Nr.3262) nüshası:

